

Η Συμβολή της Παρθένου στο μυστήριο της Γεννήσεως (Γέροντας Ιωσήφ Βατοπαιδινός († 2009))

/ [Πεμπτουσία](#)

Γέροντας Ιωσήφ Βατοπαιδινός, Ομιλία για τα Χριστούγεννα

Πάντοτε η συνάθροισή μας εδώ εν ονόματι της Χάριτος του Χριστού μας ήτο επωφελής. Σήμερα δε, είναι κάποια εξαίρεσις ασυγκρίτως πολύ μεγάλη. Διότι σήμερα εορτάζομεν την γέννησιν του Χριστού μας. Αυτό δεν θα ερμηνευθεί ποτέ, ούτε στον παρόντα αιώνα, ούτε στον μέλλοντα, στην αιωνιότητα, όταν θα τελειοποιηθεί όλη η λογική φύσις, ούτε τότε θα κατανοήσει το ασύλληπτον μυστήριο της αφάτου κενώσεως του Θεού Λόγου, ειδικά για την σωτηρία του ανθρώπου. Σύμπασα η κτίσις μετέσχε, μετέχει και θα μετάσχει όλης της πανευλογίας της Θείας κενώσεως. Αλλά αυτά είναι τα περισσεύματα, ο πραγματικός στόχος είναι ο άνθρωπος. Για την κτίσιν δεν χρειαζόταν η κένωσις. Αυτός που είπε και εγεννήθησαν, ενετείλατο και εκτίσθησαν, δεν χρειαζόταν να κατέβει εδώ και να ταπεινωθεί. Θα ήμπορούσε να το κάνει και προστακτικά. Αυτό δεν θα κάνει και στην παλιγγενεσία; Σε χρόνον αστραπής θα ανακαινίσει το σύμπαν.

Στον άνθρωπον όμως δεν έγινε αυτό και αυτό είναι η προσοχή μας. Το τι σημαίνει το κατ' εικόνα και ομοίωση. Ο άνθρωπος, αδελφοί μου, είναι το ιδιαίτερο καμάρι της θεοπρεπούς μεγαλοσύνης. Βλέπετε ενώ τα σύμπαντα, όπως είπα, κατασκευάστηκαν προστακτικά, τον άνθρωπον ο Θεός δεν τον έκανε προστακτικά. Τον κατασκεύασεν ιδιοχείρως και του έδωσε τις ιδιότητες και τον χαρακτήρα ούτως ώστε να γίνει χωρητικός των θείων ιδιοτήτων, εκτός του να είναι κατά φύσιν θεός. Λοιπόν, αυτό το κατ' εικόνα και ομοίωσιν επλανήθη και εξέπεσε. Η Παναγάπη του Χριστού μας, για να δείξει ότι πράγματι είναι κατ' εικόνα και ομοίωσιν ο άνθρωπος και εις τούτο απόκεινται όλες οι ευλογίες και η θέωσις, γι' αυτό έρχεται ο Ίδιος ιδιοχείρως να αναπλάσει μεν τον άνθρωπον οντολογικά καθώς τον κατασκεύασε καθ' ομοίωσίν Του, αλλά και να του δείξει και τον τρόπο πρακτικά της πάλης και του βιώματός του εδώ στην κοιλάδα του κλαυθμώνος.

Η αιτία της καταστροφής ήταν ο εγωισμός και η φιλαυτία... Έρχεται η Θεία Κένωσις και έρχεται τώρα να γίνει βρέφος Αυτός που τη δρακί περιέχει το σύμπαν. Να έρθει ως βρέφος ταπεινόν, από μια ταπεινή κόρη, την αιεπάρθενό Του Μητέρα και με άφραστον και ασύλληπτον και ακατανόητον τρόπο εγεννήθη ως άνθρωπος

κρατώντας την αγνότητα της μητέρας και την ιδικήν Του. Κάτι θα πω εδώ που δεν ξέρω πώς θα γίνει, είναι σε μια παρέκκλιση. Είναι η σημασία ακριβώς της αγνότητας. Αυτό με συγκλόνισε κυριολεκτικά για τον λόγον ότι προόρισε αυτήν την κόρη προ καταβολής κόσμου και μετά όταν ήρθαν οι πρόγονοι αυτής της φυλής, από τότε άρχισε να τους δείχνει ο Θεός ότι από την ρίζα τους θα φυτρώσει αυτό το κοράσιον που θα συνεργήσει Αυτή να δώσει σάρκα, να δώσει ανθρώπινον σώμα εις τον Θεόν Λόγον καθώς ευδόκησεν η αγαθότης Του να αναπλάσει τα πάντα. Μένει αυτό το κοράσιον αγνότατον, βλέπετε, και εις την περίοδον ακόμα της συλλήψεως, όπως βλέπετε, όταν της είπε ο Άγγελος ότι θα γεννήσει υιόν, τρόμαξε το κοριτσάκι, λέει μα πώς είναι δυνατόν; Αφού εγώ δεν έχω σχέση με άντρα! Λέει, όχι, μη φοβάσαι, της λέει, Πνεύμα Άγιον επελεύσεται επί σε και δύναμις Υψίστου επισκιάσει σοι. Γι' αυτό και το γεννώμενον Άγιον θα είναι Υιός του Θεού. Και τότε δεν αντέδρασε το κοριτσάκι και λέει: γένοιτο κατά το θέλημά Σου Κύριε. Και γίνεται η σύλληψις, κατά τρόπον ασύλληπτον εις τους φυσικούς κανόνας, διότι ήτο υπέρ φύσιν. Και γίνεται σύλληψις μέσα εις τα σπλάχνα της αειπαρθένου αυτής κορούλας και αισθάνεται την εγκυμοσύνην της, αναβαίνει κλιμακηδόν όπως είναι οι φυσιολογικοί νόμοι. Αισθανόταν ότι ήτο έγκυος αλλά ουδέποτε αισθάνθηκε μέσα της τον συναισθηματισμόν της ανθρωπίνης πτώσεως και παραβάσεως. Αν και συνέλαβεν εις τα παρθενικά της σπλάχνα και με το παρθενικό της αίμα δημιούργησε τη σάρκωση του Υιού της, του Θεού Λόγου, Αυτή και τότε και αείποτε ήτο Παρθένος. ...

Εδώ είναι το ασύλληπτο μυστήριο! Ήξερε η κορούλα ως Προφήτης ότι ήρθεν η ώρα της να γεννήσει και ξεκίνησεν γι' αυτόν τον σκοπόν εις τον τόπον που τους είχε υποδείξει η Πρόνοια να πάνε. Και πήγαν εκεί, αν και λέει: «ουκ ην τόπος εν τω καταλύματι». Πράγματι δεν ήταν. Διότι τους τόπους του καταλύματος, τους πήραν οι πλούσιοι και οι αυτάρκεις και οι κατέχοντες και οι εξουσιαστές. Για τους φτωχούς δεν είχε τόπον. Καταδέχεται λοιπόν ο Υιός του Θεού να αρχίσει από την ταπείνωσιν την ανάπλαση της ανθρωπίνης προσωπικότητος. Και ο τοκετός έγινε ασύλληπτος, ακατάληπτος, όπως καθόταν η κορούλα στο σπίτι εκεί και περίμενε, ήξερε την ώρα, έξαφνα βρίσκεται στην αγκαλιά της το βρέφος, χωρίς να ξέρει η ίδια πόθεν βγήκε, πώς βγήκε. Αισθανόταν το αειπάρθενον της αγνότητός της και βλέπει έξαφνα το αγγελούδι μέσα στην αγκάλη της και είχε τα ρουχαλάκια έτοιμα εκ των προτέρων και το έντυσε.

Καταδέχεται λοιπόν ο Υιός του Θεού του ζώντος. Αυτός ο διοικητής των σύμπαντων όντων, καταδέχεται μ' αυτόν τον τρόπον να σαρκωθεί μες στο σπήλαιον και να κατακλιθεί σαν στρωμνή μες στη φάτνη, μες στην πάχνη. Δεν είχε αλλού τόπο γι' Αυτόν. Τα υποδέχεται όλα εκουσίως και αρχίζει παρακάτω από εκεί το δεύτερον στοιχείον. Το κεντρικόν στοιχείον όπως είπα της ανθρωπίνης

προσωπικότητας που είναι το κατ' εικόνα και ομοίωσιν, είναι η αγνότης και η παρθενία, αλλά το δεύτερον το ομοιογενές είναι η αγάπη. Επειδή ο Θεός και Δημιουργός που δημιούργησε το κατ' εικόνα και ομοίωσιν, Αυτός ήτο και είναι η αυτοαγάπη. Άρα ο άνθρωπος ως εικόνα και ομοίωσις έχει θεμέλιον της οντότητός του την αγάπη. Άρα η αγάπη στον άνθρωπο είναι επιβεβλημένον καθήκον, δεν είναι αρετολογία, δεν είναι περιστασιακή, είναι στοιχείον οντότητος της ανθρωπίνης προσωπικότητας και υποδεικνύει το βρέφος.

Μόλις λοιπόν έμαθαν οι εχθροί ότι εγεννήθη κάποιος και θα είναι αρχηγός φρόντισε τότε, όπως λέει η ιστορία, ο Ηρώδης να το σκοτώσει. Δεν μπορούσεν Αυτός, αφού Αυτός διοικεί το σύμπαν να τον παραμερίσει αυτόν και να γλιτώσει την καταστροφήν; Μπορούσε, αλλά αρχίζει ακριβώς να μας δείξει τον τρόπον. Πρώτα τον τρόπον της αγνότητος με τον τρόπο της γεννήσεως και δεύτερον τον τρόπον της αγάπης με την ανοχήν...

Αυτά είναι αδερφοί μου, αυτά ήθελα να σας ενθυμίσω και ειδικά με τον συγκλονισμόν της σημερινής εορτής που κατεδέχθη ο Θεός Λόγος να γίνει για μας άνθρωπος για να κάνει εμάς τους ανθρώπους να μας επαναφέρει πάλι να μας κάνει θεούς. Βλέπεις πώς λέει στην προσευχή Του; «θέλω Πάτερ ίνα όπου ειμί Εγώ ίνα ώσι και αυτοί», «Συ Πάτερ εν εμοί καγώ εν αυτοίς ίνα ώσιν εν καθώς ημείς εν εσμεν». Ήρθεν εδώ ο Δημιουργός του σύμπαντος των είναι, και συγχωράει την ανθρωπίνην ενοχήν και βαρβαρότητα και κακότητα, αναπλάθει την ενοχήν δια του αίματος, μας δείχνει τον τρόπο της επιστροφής και μας δίδει την απόδειξη, το βραβείο της μετανοίας, ότι θα μας επαναφέρει, όχι ότι μας συγχώρησε γιατί εφταίξαμε, θα μας επαναφέρει εις την θέσιν τού κατ' εικόνα και ομοίωσιν. Διότι αυτός είναι ο προορισμός μας, αλίμονο! Δεν μεταβάλλονται οι φυσικοί νόμοι. Το κατ' εικόνα και ομοίωσιν σημαίνει ότι ο άνθρωπος θα επανέρθει εκεί ακριβώς που είναι η θέσις του και ο τόπος του. Γι' αυτό ήρθεν ο αυτουργός, ο δημιουργός, ο συνοχεύς και του το έδωσε. Γι' αυτό εύχομαι η Θεία Χάρις του Κυρίου μας που συγκατέβη για την δική μας την ανάπλασιν και οι πρεσβείες της γλυκυτάτης μανούλας, της μητέρας των χριστιανών, της παγκοσμίου μητέρας που συμπαρίσταται πάντοτε με την μητρικήν της στοργήν να μας ενισχύσει να επιτύχομεν τον τρόπον της μετανοίας και να κερδίσομεν την Θείαν επαγγελίαν που μας έταξεν ο Κύριός μας. Αμήν!